

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ Олег ЛАГОДНЮК

«   »   2021р.

06-03-23S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

ГРОШІ І КРЕДИТ		MONEY AND CREDIT
Шифр за ОП	ЗП15	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration
Спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування	072	Field of study: Finance, Banking and Insurance
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Educational Program: Finance, Banking and Insurance

Силабус навчальної дисципліни *«Гроші і кредит»* для здобувачів вищої освіти ступеня *«бакалавр»*, які навчаються за освітньо-професійною програмою *Фінанси, банківська справа та страхування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування*. Рівне. НУВГП. 2021. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <https://start.nuwm.edu.ua/bakalavr/item/finansy-bankivska-sprava-ta-strakhuvannia-bakalavr>

Розробник силабусу: *Мельник Л.В., д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки, доцент*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “10” грудня 2020 року

В.о завідувача кафедри: *Ляхович О.О., к.е.н, доцент.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 13 від “4” січня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

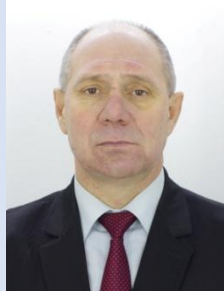
Додається інформація, яка відображається в документі після розміщення його в цифровому репозиторії університету: № документа в ЕДО.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Спеціальність	<i>072 Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Рік навчання, семестр	<i>2, 3</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>22 години</i>
Практичні заняття:	<i>20 годин</i>
Самостійна робота:	<i>78 годин</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9B%D0%B5%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B4_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%81

ORCID

0000-0003-3628-9160

Як комунікувати

l.v.melnyk@nuwm.edu.ua

тел. 068-011-28-90

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Даний курс орієнтований на опанування студентами основних понять, категорій, дефініцій, пов'язаних з функціонуванням грошово-кредитної системи; формування вмінь творчого вирішення проблем інфляції, коливань валютних курсів в країні, нестачі фінансових ресурсів суб'єктів господарювання; набуття теоретичних та практичних навичок визначення розміру необхідної грошової маси.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку та грошово-кредитної системи.

Використовуються такі методи викладання та технології: тренінги, обговорення, презентації, міні-лекції, аналіз

конкретних ситуацій (case study), навчальні дискусії та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3295
Спеціальні компетентності	<p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p>Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики та приймати рішення, управлінські якості та інші.</p>

Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконати завдання для самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.</p> <p>Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом практичної перевірки та опитування. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.</p> <p>За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 балів за теоретичні дослідження; - 20 балів за виконання розрахункових завдань; - 20 балів за письмове опитування; <p>20 балів – модуль 1; 20 балів – модуль 2. Усього 100 балів.</p> <p>Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів,есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p> <p><u>Модульний контроль</u> проходитиме у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 9 запитань по 0,6 бали (5,4 бали), рівень 3 – 1 завдання по 4,6 бали (4,6 бали). Усього – 20 балів.</p> <p>Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty</p>
Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Вивчення дисципліни «Гроші і кредит» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при вивченні таких дисциплін: «Банківська система», «Інвестування», «Фінанси підприємств».
Поєднання навчання та досліджень	<p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.</p> <p>В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях https://scholar.google.com.ua/citations?user=g9neY2gAAAAJ&hl=uk&oi=sra</p>
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України: URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws 2. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm

3. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

4. Періодичні видання Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id15727773

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУБГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУБГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у банківській сфері та появи сучасних фінансових технологій та новітніх інструментів задля використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у сфері банківської діяльності. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання
Інтернаціоналізація

До викладання курсу долучені фахівці АТ КБ «Приватбанк»

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannja/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Електронний каталог:

<http://nuwm.edu.ua/MySql/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 22 год

Прак. 20 год

Самостійна робота 78 год

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Сучасні гроші: суть, функції та роль в економіці

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>
Опис теми	<p>Історія розвитку грошового обігу. Виникнення грошей. Особливості грошей як товару. Характеристика сучасних засобів платежу. Функції грошей. Роль грошей у ринковій економіці. Грошова маса. Грошові агрегати. Швидкість обігу. Закон грошового обігу</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 6, 9, 10]</p>

Тема 2. Грошовий ринок

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 4	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для</p>
---	---

	виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
Опис теми	Поняття грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку. Пропозиція грошей. Попит на гроші. Мультиплікатор поточних рахунків. Грошовий мультиплікатор. Процент, як ціна грошей. Література [1, 2, 3, 4, 6, 9, 10]
Тема 3. Грошова система	
Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Опис теми	Поняття грошової системи та її структура. Елементи грошової системи. Типи грошових систем та їх еволюція. Створення і розвиток грошової системи України. Державне регулювання грошового обороту. Грошово – кредитна політика: цілі, інструменти, засоби. Монетизація бюджетного дефіциту та ВВП. Література [1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11]
Тема 4. Інфляція та грошові реформи	
Кількість годин: лекції – 4 практ. – 2	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР10 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
Опис теми	Лекція 1. Сутність інфляції. Види та закономірності розвитку інфляції. Причини інфляції. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Типи інфляції. Лекція 2. Методи визначення інфляції. Державне регулювання інфляції. Грошові реформи. Особливості проведення грошової реформи в Україні. Література [1, 2, 3, 4, 6, 9, 10]
Тема 5. Гроші у світовій економіці	
Кількість годин:	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях

лекції – 4 практ. – 2	<p>економічних систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів</p>
Опис теми	<p>Лекція 1. Сутність та види валют. Сутність валютних відносин. Конвертованість валют. Валютний курс. Валютні операції.</p> <p>Лекція 2. Валютний ринок. Валютне регулювання та валютна політика. Світова та міжнародні валютні системи. Особливості формування валютної системи України. Платіжний баланс та золотовалютні резерви.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 6, 9, 10]</p>
Тема 6. Сутність, функції та роль кредиту в економіці	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів</p>
Опис теми	<p>Необхідність виникнення кредиту. Сутність кредиту. Кредитні відносини: характеристика, структура, види. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями. Функції кредиту та принципи кредитування. Форми та види кредиту.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12]</p>
Тема 7. Кредитна система України	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>
Опис теми	<p>Сутність і призначення фінансового посередництва. Види фінансових посередників. Структура кредитної системи України. Етапи становлення кредитної системи. Страхові компанії. Пенсійні фонди. Інвестиційні компанії. Фінансові компанії. Кредитні спілки. Ломбарди. Трастові компанії.</p>

	<i>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10]</i>
Тема 8. Центральний банк, його роль в економіці	
Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>
Опис теми	<p>Призначення, статус та основи організації Центрального банку. Основні напрями діяльності Центрального банку. Походження та розвиток Центрального банку. Правові основи функціонування НБУ. Організаційна структура та структура управління НБУ. Функції НБУ.</p> <p><i>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10]</i></p>
Тема 9 . Комерційні банки, як основна ланка кредитної системи	
Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>
Опис теми	<p>Поняття, призначення та класифікація комерційних банків. Походження та розвиток комерційних банків. Основи організації та специфіка діяльності комерційних банків. Види комерційних банків України. Організаційна та функціональна структура комерційного банку. Активні операції КБ. Пасивні операції КБ. Банківські послуги.</p> <p><i>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10]</i></p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєв І.В. Гроші та кредит: навч. пос. Київ: Знання, 2009. 253 с.
2. Гойко А.Ф., Скрипник А.Л., Четверіков Ю.В., Сердюченко Н.Б. Гроші та кредит. Навчальний посібник. – К.: КНУБА. 2010. -244с.
3. Гроші та кредит : підручник / за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2011. 589с.
4. Коваленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика: Навч. пос. / Д.І. Коваленко - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 578 с.
5. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посібн. Київ: ЦУЛ, 2014. 400с.
6. Мельник Л.М., Мельник Л.В. Гроші і кредит: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2008. 102 с.
7. Мельник Л.В. Передумови формування фінансового потенціалу іпотечного кредитування аграрної сфери. *Електронний фаховий журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління»* Випуск № 5 (22), 2019. С.208-214. В
8. Мельник Л.В. Ресурсний потенціал іпотечного кредитування в аграрній сфері: теорія, методологія, практика: монографія. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 302с
9. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00.
10. Про Національний банк України: Закон України № 679 - XIV від 20.05.1999.
11. Скоморович І.Г. Грошові системи на українських землях: історія і теорія: Монографія. / І.Г. Скоморович Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 244с.
12. Слав'юк Р. А. Кредитування і контроль : підруч. / заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка. Київ: УБС НБУ, 2012. 375 с.

*В.о. завідувача кафедри,
к.е.н., доцент
Керівник освітньої програми,
к.е.н., доцент
Лектор, д.е.н., професор*

О.О. Ляхович

*Л.М. Мельник
Л.В. Мельник*